

BEGRÆNSNINGER FREMMER KREATIVITET OG INSPIRATION

Af Jytte Harboesgaard

Umiddelbart kan det lyde selvmodsigende når jeg påstår at rammer og begrænsninger fremmer inspiration, nytænkning og kreativitet. Ikke desto mindre er det min overbevisning, og med baggrund i erfaringer fra mit eget arbejde med broderi vil jeg give et par eksempler på, hvad jeg mener.

I årene 1982 – 2000 underviste jeg amerikanske kursister i USA og i Danmark.

Der blev fortrinsvis syet prøveblade med danske korssting, hulsømme og Hedebosyninger.

Debra Virgens var en tilbagevendende kursist, og hen af vejen havde vi mange samtaler om alle de andre muligheder for broderi, som vi mente burde tages op på en eller anden måde.

Vi mødtes privat over flere år og blev enige om, at vi i stedet for bare at tale om det ville gøre noget ved det. Men hvordan skulle vi gå frem? Hvad skulle vi brodere? Skulle vi brodere billeder? Beklædning? Puder? Tasker? Bogomslag? Kun små ting? Kun store ting? Tredimensionelle ting?

Skulle vi brodere på forskellige kvaliteter stoffer? Forskellige farver? Kun på silke? På patchwork? På papir? Skulle vi kun brodere knuder? Tællesyning? Frit broderi? Hvad er frit broderi?

Da jeg engang besøgte Debra i USA, sad vi en dag og studerede forskellige bøger hun havde købt. I en kunstbog havde forfatteren skabt sit eget univers af pyramider og tegnet mængder af skitser af pyramider. Pludselig var idéen der. Trekanter!

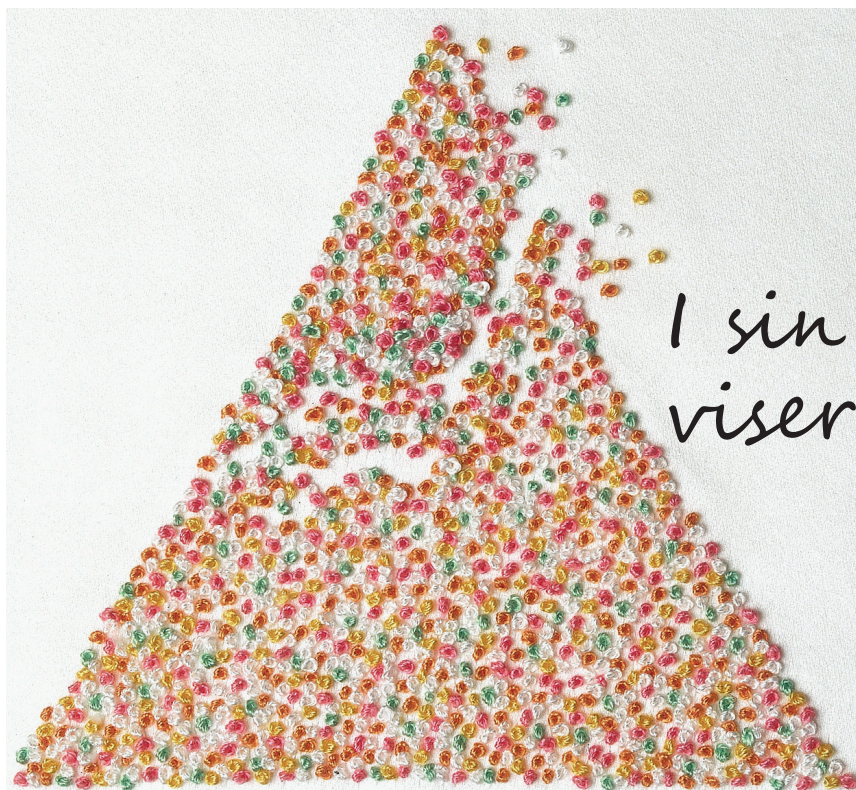
Vi ville brodere trekanter, og ovenpå alle vore diskussioner om emner og teknikker, var vi enige om at emnet skulle afgrænses.

Det havde taget os 6 år at nå så langt, og nu tog det os mindre end en time at definere hvad vi ville gøre.

Trekanterne skulle være ligesidede med 10 cm lange sider, det totale format skulle være 12 x 12 cm, der måtte ikke være broderi udenfor trekanterne, broderierne måtte ikke være "nuttede", ikke være billeder og ikke indeholde perler eller pailletter. Vi ville brodere trekanter og sende dem til hinanden og så afvente, hvad der ville ske.

Jeg husker endnu friheden og lettelsen: Jeg kunne bare brodere hvad jeg havde lyst til. Jeg skulle ikke spekulere på form. Broderierne skulle ikke have funktion. Ikke ende med andet end hvad de var. Jeg kunne bruge al min energi på at eksperimentere i alle retninger. Jeg havde aldrig prøvet noget lignende. Det var begrænsningerne, der gav mig friheden til at eksperimentere i alle retninger med alt jeg blev inspireret af.

Tilsammen broderede vi gennem flere år i alt ca. 140 trekanter, hvoraf de 48 blev til udstillingen "Embroidery

I sin begrænsning
viser mesteren sig

Goethe

Trekant med knuder fra
kalenderen "Embroidery
Mail".

Foto: Pernille Klemp

Mail" og senere kalenderen "Inspirations for Embroidry Mail".

Når jeg tænker tilbage på vore indledende samtaler om, hvad vi skulle brodere, er det især vore samtaler om hvilke genstande vi ville brodere, jeg kredser om. Vi er vant til at broderi er broderede prøver eller genstande til bestemte formål, og det mener jeg er den egentlige årsag til at det er så svært at forny broderiet, hvilket er nødvendigt, hvis broderi skal have en plads i fremtiden.

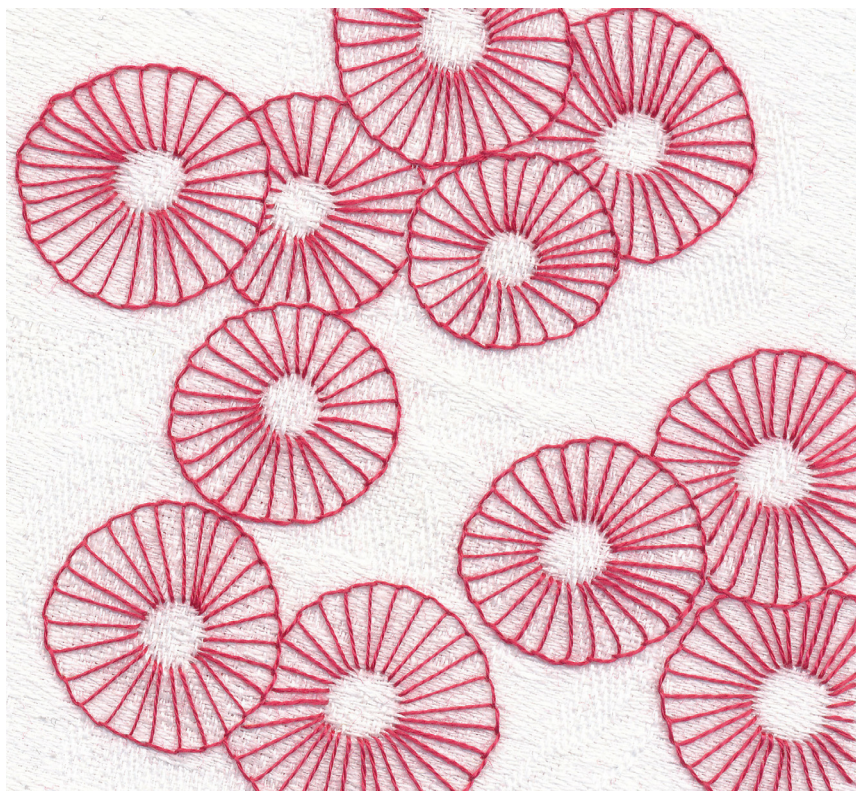
Det var her idéen til konceptet Dogmebroderi opstod. I Dogmebroderi broderer man efter bestemte regelsæt, som man selv bestemmer. Jeg har opstillet nogle regler som jeg opfatter som overordnede, og herudover kommer for hvert broderi supplerende individu-

elle regler. Den vigtigste af mine overordnede regler er, at broderi ikke må have nogen brugsværdi. Det kan være svært ikke at tænke på, hvad det man broderer skal bruges til, men jeg tror at man kan træne sig op til det hvis man kan se formålet med det.

Jeg har afholdt flere kurser i Dogmebroderi, hvor forskellige regelsæt udgjorde kursusindhold.

Det var for eksempel, at man indenfor en bestemt tid kun skulle brodere udelukkende lodrette sting, kun brodere cirkler, kun buede linjer, brodere omkring nogle punkter, der var opstået ved at man dryssede et antal perler på stoffet og brugte dem som midlertidige pejlemærker for sit broderi.

For yderligere at sætte rammer, havde jeg bestemt broderiernes format. Det er nødvendigt at begrænse

Dogmebroderi med røde tungesting.
Jyttes instruktion: Stø nogle perler ud
på stoffet og sy tungesting rundt om
dem. Fjern derefter perlerne.

Foto: Jytte Harboesgaard

broderiarbejdet på kurserne, da tiden er sparsom og skal udnyttes optimalt.

Umiddelbart kan det synes vældig hæmmende med alle disse regler, men det har vist sig, at netop rammerne er med til at skabe frihed og kreativitet, fordi man kan bruge sin tid og energi på at lade broderierne gro af sig selv, have det rart med det, og så se hvad der sker. Måske der bliver skabt noget nyt, som man får lyst til at arbejde videre med. Måske en ny inspiration.

Jytte Harboesgaard
www.harboesgaard-broderi.dk

Inspirationen til dogmebroderi kommer fra dogme-konceptet, der i 1995 blev etableret af danske filminstruktører med Lars von Trier i spidsen. Filmene skal optages i overensstemmelse med det såkaldte kyskhedsløftes 10 regler. Eksempelvis anvendes håndholdt kamera, direkte lys og lyd.